

Dosarul nr.2rc-168/20
2rc-5/21

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Central (jud. V. Hudoba)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. L. Caraianu, A. Mironov, D. Fujenco)

ÎNCHEIERE

03 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „G&D Investment Technologies”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Agro-Nova Prim” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „G&D Investment Technologies” cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 13 noiembrie 2020 a Curții de Apel Comrat, prin care s-a restituit apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „G&D Investment Technologies”,

c o n s t a t ă:

La 20 februarie 2020, prin intermediul poștei (Vol.I, f.d.25), SRL „Agro-Nova Prim”, reprezentată de avocatul Alexandru Goiman, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „G&D Investment Technologies” solicitând încasarea datoriei în mărime de 65000 de lei, penalității în mărime de 289950 de lei, dobânzii de întârziere în mărime de 1170 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 08 iulie 2020 a Judecătoria Comrat, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Agro-Nova Prim” și s-a încasat de la SRL „G&D Investment Technologies” în beneficiul SRL „Agro-Nova Prim” suma de 65000 de lei cu titlu de datorie în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. ANP-EA_18/11/19-2 din 18 noiembrie 2019, suma de 289950 de lei cu titlu de penalitate pentru încălcarea termenului de achitare în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. ANP-EA_18/11/19-2 din 18 noiembrie 2019, suma de 1170 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 10683,60 de lei pentru cheltuielile de judecată suportate la plata taxei de stat la înaintarea acțiunii în instanța de judecată.

La 07 august 2020, SRL „G&D Investment Technologies” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 08 iulie 2020 a Judecătoria Comrat, sediul Central, solicitând primirea și examinarea cererii de apel, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere ca fiind nefondate pretențiile SRL „Agro-Nova Prim”. Totodată, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat în legătură cu situația materială precară.

Prin încheierea din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Comrat s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea SRL „G&D Investment Technologies” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 08 iulie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Central.

Prin încheierea din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Comrat nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „G&D Investment Technologies” împotriva hotărârii din 08 iulie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Central și s-a acordat apelantului un termen rezonabil pentru aducerea cererii de apel în conformitate cu exigențele art.365 Cod de procedură civilă și prezentarea apelului suplimentar și a dovezii de plată a taxei de stat la depunerea cererii de apel în sumă de 8012,70 de lei, în termen de 10 zile de la primirea copiei încheierii; totodată, s-a indicat că, în caz de neîndeplinire în termen a indicațiilor instanței de apel, cererea va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea din 13 noiembrie 2020 a Curții de Apel Comrat s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „G&D Investment Technologies” împotriva hotărârii din 08 iulie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, din motiv că nu au fost îndeplinite în termen indicațiile instanței de apel din încheierea din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Comrat.

SRL „G&D Investment Technologies” a declarat recurs împotriva încheierii din 13 noiembrie 2020 a Curții de Apel Comrat solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei Curții de Apel Comrat la etapa soluționării acceptării cererii de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că, în încheierea instanței de apel din 13 noiembrie 2020 s-a indicat că începutul curgerii termenului pentru executarea indicațiilor instanței de apel se calculează din data primirii încheierii din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Comrat, însă, care nu a fost recepționată, fiind restituită instanței. Obligația de executare poate surveni doar atunci când persoana este informată precum că pe seama sa este pusă o obligație. Drept urmare a nerecepționării încheierii instanței de apel din 15 octombrie 2020, nu se poate afirma că nu au fost îndeplinite în termen indicațiile instanței de apel și nu pot fi puse la baza restituirii cererii de apel. Nu este clar de ce poștașul a indicat că nu a fost solicitată corespondența, în situația în care se cunoștea că după inundația din 29 septembrie 2020 în imobilul dat nu a locuit nimeni și nu locuiește până în prezent.

Recurentul a precizat că, s-a folosit cu bună credință de drepturile procedurale, însă din motive independente de recurent, nu a primit încheierea din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Comrat.

De asemenea, a menționat că instanța de apel a avut posibilitatea de a expedia decizia emisă la 15 octombrie 2020 inclusiv prin intermediul poștei electronice, or, în contractul de vânzare-cumpărare nr. ANP-EA_18/11/19-2 din 18 noiembrie 2019, anexat la materialele cauzei de către reclamant, este indicată poșta electronică.

Recurentul a opinat că restituirea cererii de apel în legătură cu neexecutarea indicațiilor instanței de apel, în timp ce în circumstanțe ce nu depind de el nu a primit încheierea din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Comrat, prin prisma practicii Curții Europene a Drepturilor Omului, constituie o încălcare a principiului accesului liber la justiție, precum și dreptul la un proces echitabil.

Copia recursului declarat a fost expediată intimatului la 15 decembrie 2020, conform scrisorii de însoțire (f.d.89) și a fost recepționată la 18 decembrie 2020, conform avizului de recepție (f.d.91).

Examinând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va restitui recursul declarat de SRL „G&D Investment Technologies”, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Prin încheierea din 13 noiembrie 2020 a Curții de Apel Comrat s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „G&D Investment Technologies” împotriva hotărârii din 08 iulie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, din motiv că nu au fost îndeplinite în termen indicațiile instanței de apel din încheierea din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Comrat (f.d.76-77).

Prin recursul declarat de către SRL „G&D Investment Technologies”, datat de către ultima cu 30 noiembrie 2020 (f.d.86), s-a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii din 13 noiembrie 2020 a Curții de Apel Comrat cu restituirea cauzei Curții de Apel Comrat la etapa soluționării acceptării cererii de apel.

Aici este remarcat că, deși, prin recursul datat de către recurent cu 30 noiembrie 2020 se contestă încheierea din 13 noiembrie 2020 a Curții de Apel Comrat, despre ce este menționat expres în acesta, la înregistrarea de către SRL „G&D Investment Technologies” a recursului în Curtea de Apel Comrat, pe ștampila instanței eronat a fost indicată luna înregistrării, în loc de luna decembrie, anul 2020, a fost indicată luna noiembrie, anul 2020 (f.d.84). De altfel, 08 noiembrie 2020 era zi de duminică. Or, recursul nu putea fi înregistrat anterior emiterii încheierii împotriva căreia și este exercitată prezenta cale de atac, în situația în care însuși recurentul îl datează cu o dată ulterioară emiterii încheierii recurate.

Mai mult, însuși recurentul în recursul declarat a afirmat că a recepționat încheierea instanței de apel la 18-19 noiembrie 2020 (f.d.84).

Totodată, în conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La acest capitol, Colegiul precizează că încheierea din 13 noiembrie 2020 a Curții de Apel Comrat a fost expediată de către instanță în adresa SRL „G&D Investment Technologies” la 17 noiembrie 2020, conform scrisorii de însoțire (f.d.78) și a fost recepționată de către recurent la 19 noiembrie 2020, conform avizului de recepție (f.d.79).

Deși, legea stabilește expres termenul de declarare a recursului, SRL „G&D Investment Technologies” a recepționat încheierea la 19 noiembrie 2020, însă SRL „G&D Investment Technologies” a înregistrat recursul în Curtea de Apel Comrat după expirarea termenului de 15 zile de la comunicarea încheierii recurentului.

În conformitate cu art. 426 alin. (2) Cod de procedură civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Or, datarea recursului de către însuși recurent cu 30 noiembrie 2020 nu presupune și depunerea acestui în instanță, în situația în care la caz însuși depunerea/înregistrarea de către recurent a recursului la Curtea de Apel Comrat, s-a realizat la 08 decembrie 2020.

De altfel, la materialele cauzei lipsesc confirmări care să ateste expedierea în termen a recursului către Curtea de Apel Comrat prin alte mijloace de comunicare, poștă, poștă electronică, etc.

În temeiul art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Pornind de la faptul că recurentului i-a fost comunicată la 19 noiembrie 2020 încheierea instanței de apel din 13 noiembrie 2020, conform avizului de recepție (f.d.79), termenul de contestare a început a curge la 20 noiembrie 2020. Respectiv, data de 04 decembrie 2020 fiind ultima zi pentru declararea recursului.

În conjunctura redată, Colegiul constată declararea recursului în afara termenului legal stabilit de legiuitor, având în vedere că termenul de contestare a început să curgă imediat cu ziua următoare de la aducerea actului de procedură la cunoștință. Or, în conformitate cu art. 111 alin.(1) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege, iar art. 425 Cod de procedură civilă stabilește un termen de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Mai mult, recurentul nici nu a solicitat repunerea în termen la declararea recursului, în condițiile în care acesta este un drept al părții.

În context, Colegiul citează prevederile art. 116 alin.(1) Cod de procedură civilă care stipulează că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Conform alineatului 3 al aceluiaș articol, la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

La caz, Colegiul constată lipsa unei cereri de repunere în termenul pentru declararea recursului, de altfel, nici în recursul declarat nu a fost formulată o solicitare în acest sens, iar solicitarea de repunere în termen urmează a fi realizată de către recurent. Or, repunerea în termenul de recurs putea fi soluționată doar în condițiile în care recurentul ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește. Or, solicitarea de repunere în termen este o prioritate a recurentului și nu poate fi soluționată din oficiu de către instanța de recurs.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

În situația relatată, având în vedere diligența părților de a urmări desfășurarea procesului, precum și obligația participanților la proces, în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Colegiul conchide că recurentul a eludat obligația sa de a-și valorifica drepturile procedurale în termenul stabilit de legiuitor.

Or, în fiecare caz, instanțele naționale trebuie să verifice dacă motivele privind extinderea termenului limită pentru recurs poate să justifice ingerința în principiul *res judicata*, în special dacă legislația națională nu limitează discreția fie în ceea ce privește timpul sau motivele pentru extinderea termenului limită (a se vedea Ponomaryov v. Ucraina, nr.3236 / 03, §§ 41, 3 aprilie 2008).

De asemenea, Colegiul iterează că părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CEDO.

Jurisprudența constantă a CtEDO a arătat că revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza Teuschler v. Germania (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza Agapito Maestre Sanchez v. Spania, 29608/02, 04 mai 2004).

De altfel, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene în interiorul cărora urmează a fi valorificate.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat.

Adițional, chiar și în condițiile în care se pretinde încălcarea dreptului la un proces echitabil prevăzut la art.6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care înglobează și dreptul de acces la justiție, Colegiul notează că acest aspect nu acoperă viciile de procedură admise de însăși apelant/recurent. Or, nu poate fi invocată încălcarea dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, promovat și în jurisprudența CtEDO, în condițiile în care apelantul/recurent nu-și valorifică drepturile procedurale conform normelor în vigoare.

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va restitui recursul declarat.

În conformitate cu art. 269-270, art. 424 alin. (2), art. 426¹ alin.(1) lit. a), alin.(2) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „G&D Investment Technologies” împotriva încheierii din 13 noiembrie 2020 a Curții de

Apel Comrat, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Agro-Nova Prim” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „G&D Investment Technologies” cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat